

BORÅS STAD

Stadsdelsförvaltning Norr

Bergdalskolan och Sjukhusskolan

Rutinen gäller fr.o.m.:

2016-01-21

Revideras:

2017-01-21

Bergdalskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Likabehandlingsplanen gäller för Bergdalskolans skolbarnomsorg, förskoleklasser samt grundskola

Gäller 2016

Innehåll

1 Verksamhetens vision	3
2 Ansvarsfördelning	3
2.1 Ledningsfunktion	3
2.2 Personal	3
2.3 Elever	4
3 Elevinflytande	4
4 Föräldrainflytande	4
5 Barn/Elevers rätt till stöd.....	4
6 Vad är trakasserier och kränkande behandling?.....	4
6.1 Trakasserier	5
6.2 Kränkande behandling.....	5
6.3 Vad är diskriminering?.....	5
7 Information.....	5
8 Kartläggning.....	6
9 Nulägesanalys.....	7
9.1 Metod	7
9.2 Sammanställning av trivselenkäten	7
9.3 Otrygga platser enligt trygghetsvandringen	11
9.4 Incidentrapporter 2014	11
10 Åtgärdsplan	11
11 Uppsikt/upptäckt	11
12 Funktionshinder.....	12
13 Kön.....	12
14 Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning	13
15 Sexuell läggning.....	13
16 Annan kränkning	13
17 Utredda	14
18 Uppföljning/ Utvärdering	15
19 Kalendarium	15

1 Verksamhetens vision

Borås stads vision för skolan lyfter fram elevernas rätt att lämna skolan med goda kunskaper. En trygg skolvardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det handlar om elevernas mänskliga rättigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan. Det förebyggande arbetet är mycket viktigt. Elever och föräldrar skall veta att vi agerar och hur, om det kommer till vår kännedom att någon diskrimineras eller kränks i vår verksamhet. Elever och föräldrar ska också veta till vem man ska vända sig för att få hjälp och stöd.

Vår skola präglas av respekt för människors olikheter, skolan skall vara till för alla och ge alla en god utbildning.

Vår skola skall vara trygg för våra elever och fri från diskriminering och annan kränkande behandling.

2 Ansvarsfördelning

2.1 Ledningsfunktion

För att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling finns det bestämmelser dels i 6 kap. Skollagen, dels i Diskrimineringslagen. Skollagen och diskrimineringslagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. Lagstiftningen ställer krav på barnomsorg och skola att vi ska arbeta förebyggande för att förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi skall ha ett målinriktat arbete för att främja barnens och elevernas lika rättigheter och möjligheter.

Det är ledningsfunktionens ansvar enligt lag och förarbeten att:

- se till att all personal, alla barn/elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling.
- årligen upprätta och utvärdera en Plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal och barn/elever (om möjligt även vårdnadshavare).
se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och annan kränkande behandling.
- se till att utredning görs och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer.
- se till att utreda omgående om elev blir kränkt av personal på skolan.
- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

2.2 Personal

Det är all personals ansvar att:

- följa skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

- agera redan i det sk. ”trobblingstadiet”, när man ser tendenser till kränkande behandling.
- ifrågasätta och reflektera över normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och förhållningssätt och sträva efter likabehandling.
- se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.
- bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling följs upp.

2.3 Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- påtala diskriminering och annan kränkande behandling som förekommer på skolan.
- följa skolans gemensamma ordningsregler.

3 Elevinflytande

Utformningen och omfattningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

- Elevrådet/klassråden är delaktiga vid utformning och revidering av Plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Genom enkäter kan alla påverka situationen i skolan.
- Genom att kontakta Likabehandlingsgruppen eller annan personal kan elever få hjälp.
- Vid klassråd, elevråd och matråd kan eleverna framföra sinasynpunkter.
- Eleverna är med och utformar ordnings-, matsals-, klassrums- och rastregler.

4 Föräldrainflytande

- Föräldrar kan ha synpunkter på Plan mot diskriminering och kränkande behandling vid Föräldraråden.
- Föräldrar kan ha synpunkter vid utvecklingssamtalen.
- Föräldrar kan ha synpunkter på föräldramöten.
- Föräldrar är alltid välkomna att hälsa på i skolan.
- Föräldrar kan påverka genom skolklimatundersökningen.

5 Barn/Elevers rätt till stöd

Det är den utsatte eleven som avgör om ett beteende eller annan handling är oönskad eller kränkande. Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt. Elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att skolan ska kunna göra något måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven. Skolpersonal har dock alltid ett vuxenansvar att skydda barn och elever från att fara illa.

6 Vad är trakasserier och kränkande behandling?

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att någon eller några kränker en elevs

värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Trakasserier och kränkande behandling är ett uttryck för makt och förtryck.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad öknamn)
- psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- texter och bilder (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms och fotografier)

6.1 Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

6.2 Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon eller knuffas.

6.3 Vad är diskriminering?

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

7 Information

Mål

Alla anställda på skolan, alla elever och vårdnadshavare ska få information om lagen (2008:567) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och om skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling. De ska också informeras om var mer information finns.

Aktiviteter för att nå målen

1. Plan mot diskriminering och kränkande behandling ska informeras om på:
  - november APT för all personal. Inför mötet ska all personal läsa igenom planen.
  - klassråd i januari med eleverna.
  - vårens föräldramöte.
  - vårens första föräldraråd, här ska också möjlighet ges till att lämna synpunkter.
2. Alla elever/anställda som börjar under pågående läsår får planen utdelad.
3. Hela planen läggs ut på skolans hemsida och på Ping-Pong.

Tid

1. Under vt 2016

2. Vid behov.
3. Januari 2016

Ansvar

1. Rektor/biträdande rektor med hjälp av likabehandlingsgruppen samt personal.
2. Rektor/biträdande rektor.
3. Rektor/biträdande rektor.

8 Kartläggning

Mål

Vi ska få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna utforma relevanta åtgärder. En aktuell kartläggning görs i oktober månad varje år. Kartläggningen grundar sig på skyddsronder, trygghetsvandringar och utvärderingar gjorda av elever, personal och vårdnadshavare. Till kommande plan görs en översikt över vad som framkommit samt vilka åtgärder som behöver göras under året för att förhindra diskriminering och kränkande behandling.

Aktiviteter för att nå målen

1. Trivselenkäter
2. Incidentrapporter
3. Skolsköterskans hälsosamtal i år 4
4. Trygghetsvandring
5. Skolklimatundersökning, föräldrar
6. Skolklimatundersökning, elever
7. Protokoll från klassråd och elevråd.
8. Mombus kamratråd
9. Utvecklingssamtalen
10. EHT

Tidpunkt

1. Okt, mars
2. Löpande
3. D
4. Dec
5. April
6. April
7. Varje månad
8. 2ggr/termin
9. Löpande
10. månadsvis

Ansvar

1. kurator
2. pedagoger
3. skolsköterska
4. rektor/biträdande rektor
5. föräldrar
6. klasslärare
7. klasslärare
8. likabehandlingsgruppen

9. klasslärare
10. rektor

9 Nulägesanalys

9.1 Metod

Trivselenkät genomfördes i under våren och i oktober.
Trivselenkäten har anpassats efter ålder.

9.2 Sammanställning av trivselenkäten

Sammanställning av trivselenkäten fsk- år 3 som gjordes oktober 2015.

En sida av trivselenkäten hade fallit bort i årskurs 2 och en av tredjeklasserna vilket var olyckligt. Enkäten kommer göras om under höstterminen för de klasserna.

På frågan om det finns platser som man inte vågar gå till eftersom det inte finns någon vuxen som ser vad som händer där så är det åtta förskolebarn som uppger att de inte vågar gå till olika delar av skogen. Enstaka barn vågar inte gå till grillplatsen och lekplatsen. I årskurs 1 är det åtta barn som inte vågar gå till delar av skogen och enstaka som svarar att de inte vågar gå till fotbollsplan, toaletten och gräsmattan. I en av klasserna i årskurs 3 är det ett barn som inte vågar gå till skogen.

På frågan om man upplever att det finns någon vuxen på skolan som man litar på som man kan prata med om man känner sig orolig, ledsen eller rädd upplever de flesta barn att man har det. Det är fyra barn i förskolan, fem barn i årskurs 1 och i den ena trean är det 3 barn som känner att det inte finns det.

I årskurs 2 och 3 framkommer det flera synpunkter på att fröknarna komma lite fortare om någon skadar sig, man vill ha fler rastvakter, att de vuxna ska gå runt mer och att de vuxna ska hålla bättre koll. Det framkommer några synpunkter angående fotbollen, någon tycker att man ska vara schysstare på fotbollsplan. Det framkommer några synpunkter angående att det är högt ljud. Någon vill ta bort kompisgungan och någon vill att man ska bygga ihop pingisbordet igen. Något barn vill ha mer kingrutor.

Enstaka barn vill att vi tänker på att vara bättre kompisar, något att vi behöver få stopp på mobbing och retandet, att det inte ska vara så mycket bråk, att man ska sluta svära och bättre fritids. Två synpunkter på att toaletterna ska vara fräschare. Två synpunkter på att man vill ha mer fröknar/mindre klass. Något barn vill ha mer bad och det är enstaka barn som vill ha bättre mat och samt få springa i skolan. Något barn vill veta innan det är brandövning, välja platser själv, bestämma själv på bilden vad man ska måla.

De flesta elever i förskoleklass trivs, cirka en femtedel känner sig neutrala och det finns enstaka elever som känner sig ledsna när de tänker på skolan, fritids, de vuxna och matsalen. En elev känner sig ledsen på rasten och en elev när den tänker på klasskamraterna. Eleverna är glada när de går till idrotten.

Majoriteten av eleverna i årskurs 1 känner sig glada när de tänker på skolan. I den ena klassen är det ungefär en tredjedel som känner sig neutrala och i den andra klassen cirka hälften. Fem elever i den ena klassen känner sig ledsna när de tänker på rasten. Fåtal elever känner sig ledsna när de tänker på fritids, två elever ledsna när de tänker på de vuxna, fyra elever ledsna när de tänker på

klasskamraterna. Fyra elever är ledsna i matsalen några har uppgett att det beror på ljud. En elev är ledsen på idrotten på grund av ljud. I år 1 är det 21 elever som uppger att de blir retade ibland. 14 elever tror att det finns någon som inte har kompisar.

I årskurs två är de flesta glada när de tänker på skolan och några enstaka neutrala, ingen person känner sig ledsen när den tänker på skolan. En person känner sig ledsen när den tänker på fritids. De flesta elever är glada när de tänker på de vuxna, på rasten och sina klasskamrater.

I årskurs tre är de flesta glada när de tänker på skolan, ungefär en tredjedel känner sig neutrala och det finns ingen som är ledsen när den tänker på skolan. En person är ledsen när den tänker på fritids och två personer när de tänker på klasskamraterna. En elev är ledsen när den ska gå till idrotten. I den ena tredje klassen är det sex personer som uppger att de blivit retade och fem stycken tror att det finns någon i klassen som inte har kompisar.

Sammanställning lågstadiet

Trivsel i skolan
Glad 132
Neutral 24
Ledsen 5

Trivsel på fritids
Glad 94
Neutral 35
Ledsen 7

Trivsel på rasten
Glad 130
Neutral 23
Ledsen 8

Någon som brukar reta dig
Ja 29

Någon som är ensam, inte har någon kompis:
Ja 21

Sammanställning av trivselenkäten år 4-6 som gjordes oktober 2015.

Vad kan skolan göra för att du skall trivas bättre?

År 4 Ibland skriker alla i klassen och det blir jättejobbigt, alltid ha låst dörren där duschen är i omklädningsrummet tjejernas/killarnas, äta glass, att man inte ska få dumma kommentarer, om någon skadar sig och man hämtar en fröken så bryr de sig knappt och de går bara och springer inte dit fort, mer rastvakter på rasterna.

År 5 Hjälpa och prata med de som inte mår bra, fröknarna är inte alltid utel, få slut på allt bråk, inte leka i korridoren för det stör när man har lektion.

År 6 Fem elever tycker att det behövs mera rastvakter, en elev vill att rastvakterna ska gå runt mer, en elev nämner att ibland finns inga rastvakter alls ute så man måste gå in och hämta läraren i klassrummet när det hänt något, en elev önskar att det ska finnas en rastvakt vid fotbollsplanen, en elev vill ha längre raster, vill ha mer personal som är yngre, att man ska säga till de som bråkar, göra godare mat.

Bråk som sker på rasten:

Killarna bråkar en del när det blir ojämna lag på fotbollen, om man kör fult spel, två elever säger att det blir bråk om man råkar fälla varandra, det kan bli tjafs, vissa ändrar regler på 4-kingen och då kan det bli bråk, bråk om kingregler, bråk om vem som har rätt och vem som har fel, bråk om vad vi ska göra, vissa är taskiga på rasten. De flesta skriver att de spelar fotboll eller är med kompisar, leker, pratar, någon gungar, spelar basket eller leker vinken, någon leker i skogen.

Vad gör man på rasten?

År 4 Många skriver att de spelar fotboll, pratar med kompisar, några gör parkour, leker, någon elev klättrar i träd, leker, går runt, gymnastik, spelar king.

År 5 De flesta skriver att de spelar fotboll eller king, fyra elever är med kompisar, någon klättrar eller går på skolgården.

År 6 De flesta spelar fotboll eller King. Några elever pratar/leker med kompis. Enstaka elever går runt skolan, går själv, läser.

Vad kan skolan göra för att du skall trivas bättre?

År 4 Två stycken tycker att det behöver vara mer rastvakter, en annan elev skriver att ibland finns det inte alltid rastvakter, en elev tycker att klassen är för pratig, ta bort kompisgungan.

År 5 Två elever vill ha fler rastvakter, en önskar mer bild som ämne i skolan, lära mig mer saker, ny personal på vissa ställen, att de vuxna ska hålla mer koll på omklädningsrummen där kan det sägas många fula och kränkande ord, att man ska vara kompis med alla och att alla ska få vara med, väldigt många lärare lyssnar inte på eleverna utan de är stränga.

År 6 Fyra elever vill att vi ska skaffa mer rastvakter (en skriver så att alla kan känna sig trygga), en elev skriver att inga rastvakter bryr sig eller finns vid fotbollen, två elever vill att rastvakterna ska gå runt på skolgården (de står hela tiden vid de små eller stå och prata, de står mestadels vid fotbollsplan eller pratar med andra rastvakter), det borde finnas en rastvakt i skogen jag brukar nästan aldrig se att någon är där och det händer ganska mycket skador där, vissa vuxna kan vara väldigt otrevliga i skolan, man får inte ordet fast man räckt upp handen länge utan någon annan får ordet, mer sovorgon, det känns som att ingen bryr sig när man säger att någon blir retad, inte sätta så mycket regler kring kompisgungan, att man ska vara mer sträng med folk som retas och svär

Bråk som sker på rasten:

År 4 Det blir ofta bråk mellan killarna i klassen, sex personer skriver att det blir bråk på fotbollen, det är när det blir ojämna lag eller när några killar kör fult och fuskar då blir alla arga och börjar bråka, någon har skrivit att det blivit bråk när man lekt vinken, när man sagt något och inte menat det, när man låtsasbråkar.

År 5 Sju elever skriver att det brukar bli bråk på fotbollsplanen (t ex killarna börjar då bråka om småsaker, om tjejerna är med blir det bråk, några knuffas och säger elaka saker, svordommar), två elever när man spelar king (tex någon vill inte gå ut ur rutan), en elev puttade en annan.

Vissa retar någon för en sak den gillar, nio elever uppger att det kan bli bråk i King-rutan (bråk om att man fuskar, om någon fick t ex två stunds så säger den att det var linje, någon säger att man fuskar, småkonflikter, någon säger att det var linje eller utanför, bråk om reglerna, två elever skriver att det blir tjafs om vem som åkte ut, ibland kan folk slänga ur sig fula ord mot någon i King-rutan och en gång har det blivit knuffar och slag, det är en person som nästan alla är på när vi spelar King)

År 6 Om några slåss med varandra ute, skämtbrottning, det sker bråk på skoj men det är inte allvarligt och ingen blir skadad, lite småbråk men aldrig med knytnävarna, två nämner att någon blir retad på fotbollen, tjafs på fotbollen, om man bråkat innan på sms, om man delar mål med femmorna och bollen kommer över deras halva och man börjar kaxa mot varandra, vissa brottas på rasterna

Sammanställning, antal elever

Vad kan skolan göra för att du skall trivas bättre?

- mer rastvakter på rasterna 14

- att få slut på dumma kommentarer/stoppa bråk/säga åt dem som retas eller bråkar 4
- ibland finns det inte alltid rastvakter 3
- att rastvakterna ska gå runt mer 3 (står och pratar med de små, står och pratar med varandra vid fotbollsplan)
- att det ska finnas en rastvakt vid fotbollsplanen 2
- rastvakterna bryr sig knappt (om någon skadad och man hämtar en fröken springer de inte dit fort) 2
- lugnare miljö i klassrum 2
- det borde finnas en rastvakt i skogen ser nästan aldrig någon där 1
- ha låst dörren där duschen är i omklädningsrummet tjejernas/killarnas 1
- att de vuxna ska hålla mer koll på omklädningsrummen där kan det sägas många fula och kränkande ord 1
- känns som att ingen bryr sig när man säger att någon blir retad 1
- att alla ska få vara med 1
- hjälpa och prata med dem som inte mår bra 1
- ta bort kompisgungan 1
- inte sätta så mycket regler kring kompisgungan 1
- inte leka i korridoren det stör när man har lektion 1
- mer bild som ämne i skolan 1
- många lärare är stränga och lyssnar inte på eleverna 1
- vissa vuxna i skolan är otrevliga 1
- får inte ordet när man räcker upp handen 1
- inte vara ute så mycket på fritids 1
- ipad i klassen (i år 2) 1
- fritidsråd 1

De flesta aktiviteterna är fotboll, king och att gå runt och prata med kompisar
 Enstaka elever skriver att de kör parkour, klättra i träd, gymnastik, gungar, basket, vinken, jage, dunken, läser.

Sammanställning mellanstadiet

Antal elever som inte känner sig trygga på rasten:
 Nej 6, Ibland/sådär 11

Antal elever som inte känner att det finns någon vuxen att gå till på rasten:
 Nej 32, Ibland 15

Händer det bråk på rasterna:
 Ja 60, Ibland 25

Blivit retad/kränkt senaste tiden:
 Ja 24

Sett någon annan bli retad eller kränkt:
 Ja 22

Någon som är ensam, inte har någon kompis:
 Ja 38

9.3 Otrygga platser enligt trygghetsvandringen

Har genomförts i våras.

9.4 Incidentrapporter 2014

Inga incidentrapporter har fyllts i under läsåret.

10 Åtgärdsplan

Åtgärdsplanen har upprättats med utgångspunkt från nulägesanalysen. Här följer de utvecklingsområden skolan kommer arbeta med under läsåret 2015-2016.

- Komma igång att skriva incidentrapporter. EHT lyfter aktuell incidentrapporteringen kontinuerligt på sina möten. Uppmärksammas något mönster eller att det i vissa klasser förekommer fler incidenter än i andra arbetar EHT och klasslärarna vidare med klasserna på individ- och/eller gruppnivå. Det kan t.ex. vara värdegrundsarbete i klassen eller enskild samtalskontakt med kurator. EHT kommer att arbeta för att utveckla det främjande och förebyggande arbetet.
Ansvarig: EHT
- Ett fåtal elever har uppgett att de blir retade eller kränkta. Detta dokumenteras enligt Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Hemmet kontaktas. Klassdiskussioner i olika former förs och därefter följs incidenten upp. Om problemet kvarstår kopplas skolkuratorn in för en bredare utredning med berörda elever.
Ansvarig: Berörd pedagog, klasslärare och EHT
- Personal som har tillsyn på raster skall besöka områden som upplevs otrygga och obehagliga att passera. De ska även alltid ha sina gula eller röda rastjackor/västar så eleverna ser dem.
Ansvarig: Rastvärdar
- Skolan ska ha gemensamma regler, som är väl kända av alla. Dessa revideras vid terminsstart och ska gå ut till alla elever, föräldrar och all personal för diskussion innan beslut tas om vilka regler som gäller. Dessa skall uppdateras vid elevrådet första träff på höstterminen och sedan följas upp i respektive klass. Regler skall finnas tydligt tillgängliga för alla elever, tex vid varje ingång i skolan. Ansvarig: Rektor, all personal. Uppsättning av regler gör Maria Eriksson.
- Arbeta med värdegrundsfrågor i personalgruppen. Likabehandlingsteamet samt rektor ansvarar för att värdegrundsfrågor diskuteras. Ansvarig: Likabehandlingsteamet samt rektor.
- All personal deltar i HELA-projektet. Ansvarig: Rektor, all personal.
- Biträdande rektor genomför lektioner kring nät/socialamedieivert i år 5-6. Ansvarig: biträdande rektor.
- Föräldrar bjuds in till nätmobbing föreläsning. Ansvarig: rektor.

11 Uppsikt/upptäckt

Mål

Om det förekommer diskriminering och kränkande behandling ska vi upptäcka det tidigt. Ju bättre det förebyggande arbetet är, desto färre elever riskerar att bli utsatta för diskriminering och kränkande behandling.

Aktiviteter för att nå målen

1. Ett rastvärdsschema upprättas varje termin. Rastvärdarnas uppgift är att upprätthålla en trygg atmosfär i skolans korridorer och på skolgårdarna. Skolgården delas in i ansvarsområden.

2. Skolans personal är organiserade i ett särskilt schema för pedagogisk lunch i matsalen vilket har till syfte att skapa en trygg och lugn atmosfär i skolans matsal.
3. Vi avsätter tid till att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som skolan förmedlar, genom sin organisation och undervisning. Vi reflekterar över skolans och den enskilda personalens förhållningssätt till och bemötande av kränkta barn.
4. Vid utvecklingssamtal berörs alltid frågan om relationer mellan barn samt mellan barn och vuxna.

Tidpunkt

1. Vid skolstart.
2. Varje dag hela läsåret.
3. Under läsåret.
4. En gång per termin.

Ansvar

1. Rektor/biträdande rektor och schemalagda rastvärdar.
2. Rektor/biträdande rektor och schemalagda rastvärdar.
3. Rektor/biträdande rektor
4. Ansvarig pedagog.

12 Funktionshinder

Mål

På vår skola ska alla barn ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Inga barn ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av funktionshinder.

Förebyggande arbete

1. Inför varje skolstart ska en kartläggning göras kring vilka funktionshinder som förekommer bland eleverna. Vilket behov av stöd behöver tillgodoses?
2. Lyfta fram olika funktionshinder i samtal med barnen.

Tidpunkt

1. September
2. När tillfälle ges.

Ansvar

1. EHT + övrig personal
2. Pedagoger.

13 Kön

Mål

På vår skola ska alla värderas lika ur ett könsperspektiv för att öka jämställdhet. Inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av kön.

Förebyggande arbete

1. Värdegrundsövningar.
2. Personalen på skolan har återkommande diskussioner gällande förebyggande och förhindrande av trakasserier som har samband med kön. Personalen arbetar aktivt med detta i barngrupperna.

Tid

1. Återkommande under året.
2. Återkommande under året.

Ansvar

1. Alla pedagoger.
2. Alla pedagoger.

14 Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Mål

På vår skola ska ingen känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Alla har samma rättigheter och möjligheter.

Förebyggande arbete

1. Lyfta fram världsreligionernas likheter och skillnader i undervisningen.
2. Vi uppmärksammar FN-dagen med aktiviteter som handlar om mänskliga rättigheter.

Tid

1. År 1-6.
2. Oktober.

Ansvar

1. Ansvarig pedagog.
2. Respektive arbetslag

15 Sexuell läggning

Mål

På vår skola ska alla elever, oavsett sexuell läggning, ha samma rättigheter och möjligheter.

Förebyggande arbete

1. Samtala och informera om olika sexuella läggningar på ett naturligt sätt med barn/elever i alla åldrar.

Tid

1. När tillfälle ges.

Ansvar

1. Alla pedagoger.

16 Annan kränkning

Mål

Inga elever på vår skola ska känna sig utsatta för kränkande behandling.

Förebyggande arbete

Personalen agerar, reagerar och lyssnar på alla och ser varje barn.

1. Klassråd.
2. Fritidsråd.
3. Klassrumsmassage.
4. Rollspel.
5. Värdegrundsfrågor.
6. Samarbetsövningar.
7. Ansvarsgrupper på fritids.
8. Rastvakter.
9. Matvakter.
10. Vuxna i omklädningsrummet.
11. Observationer.
12. Pedagogiska samtal.
13. Verka för bra föräldrarelationer.

Tid

1 – 13. Kontinuerligt under året.

Ansvar

1 – 13. Alla pedagoger.

17 Utreda

När ett barn påtalar att han/hon har blivit utsatt för trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering, eller att vuxna har registrerat detsamma skall skolan utreda och förhindra fortsatta trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering. Utredning och åtgärder skall genomföras så snabbt som möjligt. Vid behov tas kontakt med EHT och Åtgärdsprogram skrivs när så behövs. Trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering mellan elever

Enstaka händelser:

- Pedagog har samtal med både utsatt barn/elev och inblandade barn/elever för att utreda händelsen.
- Händelsen dokumenteras i blanketten ”Incidentrapport”. Blanketten skickas till rektor som sparar originalet och skickar en kopia till huvudmannen.
- Samtalet med inblandade elever dokumenteras i blanketten ”Incidentrapport – samtal”. Berörd pedagog informerar hemmet.
- Uppföljningssamtal sker enligt överenskommelse. Samtalet dokumenteras i samma blankett som ovan. Blanketten skickas till rektor som sparar blanketten tillsammans med incidentrapporten.

Vid upprepade händelser eller vid händelser av allvarigare karaktär:

- Den som får kännedom om händelsen anmäler detta till Likabehandlingsgruppen via blanketten ”Utredning av diskriminering och kränkande behandling”.
- En ansvarig utses på EHT, förslagsvis skolkuratorn och en utredning startar. Utredningen dokumenteras med en bilaga till blanketten ”Utredning av diskriminering och kränkande behandling”. Vid samtalen används blanketten ”Samtal vid utredning av diskriminering och kränkande behandling”. Dessa läggs som bilagor i utredningen.
- Vårdnadshavare informeras och kallas vid behov till skolan. Rektor och berörd pedagog deltar på mötet.
- Den som är ansvarig för utredningen gör en bedömning av situationen och tar tillsammans med berörd pedagog och elev fram åtgärder. Dessa dokumenteras i blanketten ”Åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling”.
- Situationen belyses bland all berörd personal.

- Rektor tar beslut om polisanmälan ska göras
- Uppföljningssamtal sker enligt överenskommelse och dokumenteras enligt blankett ”Uppföljning av diskriminering och kränkande behandling”. Återkoppling sker till vårdnadshavare.
- Räcker inte skolans åtgärder för att få stopp på trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering vidtas ytterligare åtgärder såsom kontakt med socialtjänst och/eller polis.
- Som en sista åtgärd flyttas förövaren till en annan skola.

18 Uppföljning/ Utvärdering

Varje år i december utvärderas fjolårets Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Nya planer upprättas och börjar gälla från årets första APT. Planen utvärderas i varje klass, i arbetslagen, i elevrådet, i skolans likabehandlingsgrupp, på ett APT-möte och tillsammans med Föräldraföreningen.

Utvärdering av åtgärdsplanen

- Likabehandlingsgruppen skall på sina möten redovisa vilka ärenden som varit igång i arbetslagen. Dessa ärenden skall likabehandlingsgruppen ha kännedom om och följa upp. Det vi vill utveckla är det främjande och förebyggande arbetet. Detta görs för närvarande av EHT på EHT möten vid några inplanerade möten under året.
- Ett fåtal elever har uppgett att de blir retade eller kränkta. Detta dokumenteras enligt Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Hemmet kontaktas. Klassdiskussioner i olika former förs. Därefter följs incidenten upp. Alla incidenter vi har rapporterat är lösta och har inte upprepats.
- Personal som har tillsyn på raster skall besöka områden som upplevs otrygga och obehagliga att passera. De ska även ha sina gula eller röda rastjackor/västar så eleverna ser dem.

19 Kalendarium

Augusti

”Bra start vecka”
Klassråd

September

Klassråd
Elevråd
Stormöte fritids
Föräldramöte

Oktober

Möte med Likabehandlingsgruppen
Trygghetsvandring med bildmaterial
Elevenkäten genomförs
APT, föregående års Plan mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas.
Temavecka världens barn
Klassråd, föregående års Plan mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas.
Stormöte fritids
Föräldraråd, föregående års likabehandlingsplan utvärderas.

November

Möte med Likabehandlingsgruppen
APT, åtgärdsplan för årets Plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas.

Klassråd
Elevråd
Stormöte fritids

December

Ny reviderad Plan mot diskriminering och kränkande behandling läggs ut på hemsidan och på Ping-Pong

Klassråd
Elevråd
Stormöte fritids
Föräldraråd

Januari

Möte med Likabehandlingsgruppen

APT, implementering av den nya Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Klassråd, implementering av den nya Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Elevråd, implementering av den nya Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Stormöte fritids

Februari

Klassråd
Stormöte fritids
Föräldraråd

Mars

Klassråd
Elevråd
Stormöte fritids

April

Skolklimatundersökningen genomförs

Klassråd
Stormöte fritids

Maj

Möte med Likabehandlingsgruppen

Klassråd
Elevråd
Stormöte fritids
Föräldraråd